

*Hej, strzelcy wraz!
Nad nami Orzeł Biały...*

I Ogólnopolski Przegląd Musztry Klas Mundurowych

Nowy Sącz
21–22 czerwca 2013 r.

I Ogólnopolski Przegląd Musztry Klas Mundurowych

Nowy Sącz
21–22 czerwca 2013 r.

Witajcie w Nowym Sączu

Nowy Sącz jest gospodarzem I Ogólnopolskiego Przeglądu Musztry Klas Mundurowych z kilkunastu województw z całego kraju.

Rola bezpośrednich organizatorów przypadła: Jednostce Strzeleckiej 2006 Nowy Sącz Związku Strzeleckiego „Strzelec”, Zespołowi Szkół nr 2 im. Sybiraków i Kuratorium Oświaty w Krakowie.

Koordinatorami przeglądu są: insp. ZS Sławomir Szczerkowski oraz sierż. ZS Barbara Fyda.

Przeгляд ma charakter konkursu. Poszczególne zespoły będą się prezentować na płycie Rynku w specjalnie przygotowanych programach.

Celem przeglądu jest popularyzacja klas mundurowych, jako oferty edukacyjnej szkół, integracja młodzieży, prezentacja poziomu wykształcenia młodzieży, kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.

Przeгляд jest formą rywalizacji zespołów w zakresie musztry zespołowej zgodnej z regulaminem musztry Sił Zbrojnych RP. Uczestnicy walczą o medale, puchary i nagrody rzeczowe.

Rywalizację oceniać będzie jury. Zespoły – jak na olimpiadzie – zaprezentują się w programie obowiązkowym i dowolnym. Będzie zatem okazja do oceny ich profesjonalizmu i zaangażowania. Wrażen nie zabraknie.

Program obowiązkowy – konkurencja polega na wykonaniu przez zespół zestawu zadań obejmującego umiejętności z zakresu regulaminu musztry Sił Zbrojnych RP. Zestaw otrzymuje opiekun zespołu 15 minut przed startem. Kapitan dowodzący zespołem, może w trakcie prezentacji posiłkować się zestawem zadań.

Program dowolny – konkurencja polega na wykonaniu 10- minutowego pokazu opartego o zakres musztry paradej. Kolejność startu identyczna jak w programie obowiązkowym.

Koleżanki i Koledzy,
Drodzy Opiekunowie,
Szanowni Goście,

Mam osobistą satysfakcję, iż nasze miasto jest gospodarzem I Ogólnopolskiego Przeglądu Musztry Klas Mundurowych. Oczywiście, to zasługa naszej sądeckiej jednostki strzeleckiej, która powstała jako jedna z pierwszych w Polsce i działa nieprzerwanie od 1991 r. oraz Zespołu Szkół nr 2 im Sybiraków.

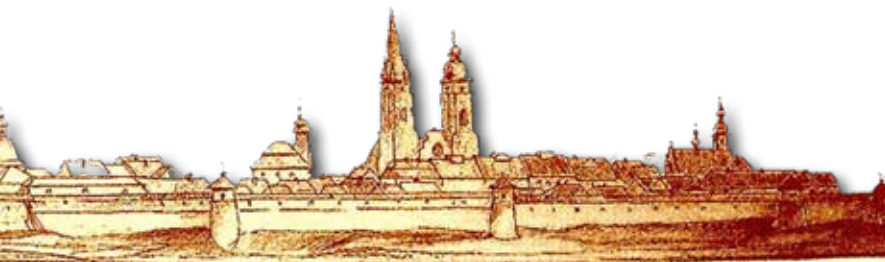
Sądectwanie w genach mają sentyment do munduru. Szczyłą się – by wspomnieć tylko bliższe nam czasy, że w Nowym Sączu stacjonował do wybuchu II wojny światowej 1. Pułk Strzelców Podhalańskich. Jego tradycje przejęły służby graniczne. Dla nas są Podhalańczykami. W mieście nad Dunajcem i Kamienicą stacjonuje Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej, nasza duma i wizytówka.

Od dwóch dekad wpisują się w tę piękną historię także nasi sądeccy strzelcy, a teraz także i Wy – Uczniowie i Opiekunowie klas mundurowych.

Szanowni Państwo,

Życzę sukcesów w tej spektakularnej rywalizacji, a także miłych wrażeń ze spotkania z naszym miastem i regionem.

Ryszard Nowak
Prezydent Nowego Sącza

Uczestnicy

Dolnośląskie

Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Kujawsko-Pomorskie

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Lubelskie

Ogólnokształcące Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Lubuskie

Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych im. Gen. Władysława Andersa w Żaganiu
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Łódzkie

Zespół Szkół Ogrodniczych w Ostrowie
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Mazowieckie

Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Stanisława Staszica w Otwocku
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych im. Gen J. Kustronia, Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4

Opolskie

Publiczne Liceum Ogólnokształcące Zespołu Szkół w Tułowicach
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Podkarpackie

Zespół Szkół nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Łańcucie
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych im. Gen J. Kustronia, Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4

Podlaskie

XIV Liceum Ogólnokształcące im. Ryszarda Kaczorowskiego w Białymstoku
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół nr 1, Nowy Sącz, ul. Mikołaja Reja 8

Pomorskie

XII Liceum Ogólnokształcące w Gdyni
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół nr 1, Nowy Sącz, ul. Mikołaja Reja 8

Śląskie

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Wojkowicach
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół nr 1, Nowy Sącz, ul. Mikołaja Reja 8

Świętokrzyskie

Niepubliczne Technikum Zawodowe Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych im. Gen J. Kustronia, Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4

Wielkopolskie

Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych im. Gen J. Kustronia, Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4

Zachodniopomorskie

Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej w Szczecinie
Zakwaterowanie: internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. W Witosa, Nawojowa 348a (kierunek Krynica-Zdrój)

Małopolskie

Zespół Szkół nr 2 im. Sybiraków w Nowym Sączu

Program

21 czerwca (piątek)

13.50 – zbiórka na sądeckim Rynku, zbiórka opiekunów, gotowość do wprowadzenia na plac.

14.00 – wprowadzenie na plac, uroczyste otwarcie przeglądu, losowanie kolejności startu.

14.30 – rozpoczęcie programu obowiązkowego.

15.20 – drużyny z numerami startowymi od 1–5, przejazd do skansenu.

16.20 – drużyny z numerami startowymi od 6–10, przejazd do skansenu.

16.50 – drużyny z numerami startowymi od 11–15, przejazd do skansenu.

18.00 – 20.00 – kolacja.

22 czerwca (sobota)

10.00 – sądecki Rynek: rozpoczęcie II etapu.

13.00 – planowane zakończenie II etapu.

13.00 – 15.00 – pokazy, prezentacje, stoiska służb mundurowych, obrady jury, obiad (grochówka wojskowa).

► Musztra paradna w wykonaniu Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej i kompanii reprezentacyjnej Karpackiego Oddziału Straży Granicznej

15.00 – 16.00 – uroczyste zakończenie przeglądu, wręczenie nagród, pamiątkowe zdjęcie.

Dolnośląskie

Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie

Rodowód placówki sięga 1990 r., kiedy to w Bielawie powstała Zawodowa Szkoła Włókiennicza. Obecnie Zespół kształci w 10 kierunkach w Technikum oraz w 2 kierunkach w Zasadniczej Szkole Zawodowej i Szkole Policealnej.

W 2010 r. przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Dzierżonowie uruchomiono klasę policyjną (technik informatyk). Absolwenci tej klasy mają możliwość zdobyć wiedzę w zakresie: prawa karnego i organizacji policji, nauki podstawowych technik i taktyk działania policji. Mogą uczestniczyć w zajęciach z samoobrony i zapoznać się z budową broni i zasadami jej używania w czasie zajęć na strzelnicy.

Teraz (2013) powstaje klasa wojskowa w porozumieniu z jednostką wojskową - 31. Batalionem Radiotechnicznym we Wrocławiu. Klasa jest przeznaczona dla uczniów zainteresowanych techniką wojskową w zakresie sprzętu mechanicznego, pojazdów bojowych, elektroniki i łączności.

Od lewej: w pierwszym rzędzie – Krystian Spólny, Patryk Osiewała, Radosław Krawczyk, Marek Słomczyński, Aleksandra Wasiluk, Martyna Młynarczyk, Katarzyna Bąba; w drugim rzędzie – opiekun por. Mariusz Moszyński, Patryk Schneider, Mateusz Kołosiński, Sławomir Słodowy, Paweł Zieliński, Natalia Wach, Marlena Zakrzewska

Kujawsko-Pomorskie

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy

Reprezentacja oparta jest o uczniów Liceum Ogólnokształcącego Mundurowego o profilu sportowo-obronnym, kształcącego kandydatów do służby w wojsku, policji, straży granicznej, firmach detektywistycznych i ochroniarskich, a także na studia na AWF.

Przy rekrutacji otrzymuje się dodatkowe punkty za działalność w klubie i stowarzyszeniu sportowym.

28 maja 2013 r. szkoła dołączyła do grona partnerów Akademii Obrony Narodowej. Współpracuje z 2. Pułkiem Inżynieryjnym im. gen. Jakuba Jasińskiego w Inowrocławiu.

Od lewej: stoją – Maciej Filipiak, Mikołaj Szewczuk, Szymon Kubacki, wychowawca Piotr Wójciak, Tobiasz Wiśniewski, Kamil Katulski, Robert Poturalski; kłęczą – Hubert Kaszubski, Eliasz Maciejewski, Miłosz Rewers, Łukasz Czajkowski, Damian Kowalczyk, Łukasz Kubisiak

Lubelskie

Ogólnokształcące Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie

Szkoła powołana w 1972 r. Jej głównym celem było profesjonalne przygotowanie kandydatów do Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej. W pierwszym roku naukę w Pałacu Jabłonowskich rozpoczęło 89 uczniów podzielonych na trzy klasy. Kadre dydaktyczną, na czele której stał dyrektor płk Kazimierz Gorzelnicki, stanowili oficerowie, doświadczeni nauczyciele akademicy Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej. Instytucją wspierającą działania dydaktyczno-wychowawcze stał się utworzony wiosną 1973 r. Aeroklub Orłąt, który już w lipcu zorganizował dla uczniów pierwszy obóz spadochronowy i szybowcowy.

W 1974 r. szkoła otrzymała nowy budynek dydaktyczny i internat, liczba uczniów wzrosła do pięciuset, z biegiem lat powstała filia w Zielonej Górze. W 1981 r. szkoła otrzymała imię Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury. W 1983 r. uczniów przekwaterowano do nowoczesnych obiektów dydaktyczno-internatowych. Prężny rozwój zaowocował przekształceniem szkoły w Ogólnokształcące Liceum Lotnicze, które obecnie funkcjonuje jako trzyletnie liceum ogólnokształcące o rozszerzonym programie nauczania matematyki, fizyki i języka angielskiego. Uczniowie OLL zdobywają też podstawy teoretycznej i praktycznej wiedzy lotniczej, przechodzą szkolenie lotnicze (spadochronowe, szybowcowe, samolotowe).

Szkoła zapewnia bezpłatne zakwaterowanie w internacie, wyżywienie, umundurowanie, specjalistyczną opiekę medyczną.

Na pierwszym planie: (od lewej) kapitan zespołu OLL Mateusz Piechowski, opiekun zespołu OLL Mirosław Bujnik; w pierwszym szeregu: (od lewej) Hubert Malinowski, Paweł Sadowski, Damian Pawłowski, Michał Buszta; w drugim szeregu: (od lewej) Adam Owczarek, Marcin Gawroński, Dorota Kawęcka, Anna Flípek; w trzecim szeregu: (od lewej) Jan Rybołowik, Rafał Polkowski, Szymon Sankowski, Dariusz Bąkała

Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych im. Gen. Władysława Andersa w Żaganiu

Placówka powstała w 1959 r. jako Technikum i Zasadnicza Szkoła Włókiennicza, z biegiem lat nadano jej imię Franciszka Zubrzyckiego. Od 1996 r. funkcjonuje jako Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych.

Żagan to miasto, które od bardzo dawna kojarzone jest głównie z jednostką wojskową. Obecność wojska w mieście jest tak mocno zaakcentowana, że wielu młodych ludzi planuje swoją przyszłość związać właśnie z armią. Ze względu na stale rosnące wśród młodzieży szkolnej zainteresowanie służbą wojskową, w 2008 r. dyrektor Zespołu zapoczątkował prace nad stworzeniem klasy o profilu wojskowym, powołał zespół, który opracował innowację organizacyjną pod nazwą „Pluton 59”. Rok później utworzono klasę LO o profilu wojskowym w oparciu o porozumienie z dowódcą 11. Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancerniej oraz władzami powiatu żagańskiego. Jednostką patronacką została 34. Brygada Kawalerii Pancerniej.

Uczniowie klas wojskowych z dawnego „Włókiennika” zdobywają wiedzę i umiejętności z zakresu: strzelectwa, łączności, obrony przeciwchemicznej, udzielania pierwszej pomocy, orientowania się w terenie oraz technik samoobrony stosowanych w wojsku. W listopadzie 2011 r. uczniowie Liceum Ogólnokształcącego przy ZSTH w Żaganiu o profilu wojskowym przejęli tradycje 22. Kompanii Zaopatrzenia Artylerii z rąk ostatniego żyjącego w Polsce żołnierza tej jednostki – prof. Wojciecha Narębskiego. Uczniowie klas wojskowych uzyskali prawo noszenia na mundurach loga 22. KZA. Emblematy i odznaki przedstawiają niedźwiedzia z pociskiem w łapach.

7 czerwca w Żaganiu odsłonięto pierwszy w Polsce pomnik niedźwiedzia Wojtka, niezwykłego żołnierza 2. Korpusu Polskiego, a Zespół Szkół Tekstylno-Handlowych przyjął imię gen. Władysława Andersa.

Od lewej: Mateusz Ochmański, Sebastian Chmielewski, Arkadiusz Sejbuk, Michał Kurosz, Dawid Wiśniewski, Adrian Winterot, Michał Drogosz, Angelika Kwiatkowska, Magdalena Krzyśków, Marta Wróblewska, Aleksandra Korupka, Daria Rutkowska, Natalia Wawrzyński, Grzegorz Jankowski – opiekun

Łódźkie

Zespół Szkół Ogrodniczych w Ostrowie

Historia szkoły sięga 1945 roku, kiedy to w Ostrowie w wyniku reformy rolnej w ośrodku podworskim - majątku rodziny Szweycerów, rozpoczęło działalność Liceum Ogólnokształcące. W trakcie swojej działalności szkoła wielokrotnie zmieniała kierunki kształcenia. W 1984 r. przyjęła ostatecznie nazwę Zespołu Szkół Ogrodniczych.

Zespół pałacowy i przyległe do niego budynki gospodarcze wraz z przepięknym otoczeniem, w niedalekiej odległości od Łasku, stanowią cel wędrowek i wycieczek wszystkich pragnących ciszy i spokoju na łonie natury.

W tym wspaniałym otoczeniu działa klasa mundurowa Liceum Ogólnokształcącego. Bliskość 32. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Łasku sprawia, że w czasie lotów kadeci patrząc w niebo na stalowe „Jastrzębie” marzą, aby w przyszłości zasiąść za sterami tych maszyn i realizować swoje marzenia.

W Zespole Szkół Ogrodniczych działają: Technikum Ogrodnicze, Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych i Technikum Geodezyjne.

Od lewej kłęczą: Daria Kochan, Aleksandra Piątkowska, Sylwia Patykowska, Julita Olejniczak, Paulina Musialska, Angelika Orszulak; od lewej stoją: Stanisław Banach, Zuzanna Zabolicka, Klaudia Grabska, Marta Świercz, Żaneta Kurpiak, Renata Labos, Roksana Jakóbczak, Martyna Cyganik

Technikum Ekonomiczne nr 1 Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. St. Staszica w Otwocku

Klasy wojskowo-policyjne przeznaczona są dla uczniów rozpoczynających edukację ponadgimnazjalną, którzy wiążą swoją przyszłość, plany osobiste i zawodowe ze służbą wojskową, służbą w policji, straży pożarnej, straży granicznej bądź pracą w administracji samorządowej i rządowej na stanowiskach związanych z obronnością, zarządzaniem kryzysowym i obroną cywilną. W klasie, oprócz rozszerzonego programu przysposobienia wojskowo-policyjnego, uczniowie uczą się przedmiotów z rozszerzoną geografią i wiedzą o społeczeństwie oraz samoobrony i walki w bliskim kontakcie. Uczniowie uzyskują certyfikaty z przysposobienia wojskowego, samoobrony, pierwszej pomocy przedmedycznej.

W skład zespołu szkół, który we wrześniu 2013 r. będzie obchodził jubileusz 50-lecia powstania wchodzi: Liceum Profilowane, Technikum Ekonomiczne, Technikum Hotelarstwa, Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych, Technikum w zawodzie kelner, Technikum w zawodzie technik technologii żywności, Zasadnicza Szkoła Zawodowa w zawodzie kucharz.

Szkoła współpracuje w zakresie edukacji obronnej między innymi z Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim, Pułkiem Ochrony w Warszawie, Akademią Obrony Narodowej w Warszawie, Komendą Powiatową Policji w Otwocku.

W szkole od trzech lat funkcjonuje na bazie klas mundurowych JS 1019 ZS OSW „Strzelec”. Opiekunem jest Jerzy Rybak.

Od prawej: opiekun grupy, wychowawca klasy wojskowo-policyjnej Jerzy Rybak, następnie strzelcy: Mateusz Strzeżysz, Łukasz Kozłowski, Paulina Szostak, Karol Grzelak, Kamil Frańczak, Adam Witan, Grażyna Sokół, Edyta Dąbrowska, Patryk Kurek, Cezary Mrówka, Kamil Sobota, Piotr Puczyński, Łukasz Sokół

Opolskie

Liceum Ogólnokształcące w Tułowicach

Działające w ramach Zespołu Szkół w Tułowicach Liceum Ogólnokształcące o profilu wojskowym jest szkołą otwartą, służącą całym potencjałem dydaktycznym swoim uczniom w mundurach. Z zasady tej wynika swoboda w wyborze drogi zawodowej po ukończeniu naszej szkoły. Są różne możliwości. Jedną z wielu jest podjęcie studiów w akademiach wojskowych lub kształcenie się na potrzeby korpusu podoficerów w Narodowych Siłach Rezerwowych.

Otwartość szkoły wyraża się również we współpracy i partnerstwie z jednostką wojskową w Komprachcicach oraz Stowarzyszeniem Azjatyckich Sztuk i Sportów Walki „KOU BU KAI” w Opolu.

Dzięki atrakcyjnej lokalizacji w zabytkowym parku stanowiącym cześć posiadłości, której historia sięga XV wieku, w otoczeniu otuliny Borów Niemodlińskich, nauka w szkole odbywa się w wyjątkowej atmosferze. Internat mieszczący się w pałacyku oraz obiekty sportowo-rekreacyjne (hala sportowa oraz basen) to jeden z ważniejszych atutów szkoły.

Uczniowie klasy wojskowej realizują plan nauczania liceum ogólnokształcącego, a ponadto nabywają umiejętności w zakresie: posługiwania się bronią pneumatyczną, orientowania się w terenie z mapą i bez mapy, musztry i znajomości ceremoniału wojskowego, nauki pływania, ratownictwa wodnego, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, stosowania podstawowych chwytów samoobrony, wykorzystywania w praktyce zdobytych umiejętności – planowane są 2 obozy w cyklu kształcenia z elementami „szkoły przetrwania”.

Od lewej: opiekun Leszek Skrok, Damian Mirowski, Kamil Koch, Krzysztof Łamasz, Arkadiusz Olkiewicz, Daniel Barszcz, Amadeusz Prokop, dowódca Kamil Tokarz, Ireneusz Kwiatkowski; klęczą (dziewczęta): Aleksandra Kuziemska, Justyna Krasoń, Joanna Szczepanik, Zofia Kukurowska, Joanna Kucińska

Zespół Szkół nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Łańcucie

Pomysł utworzenia klas wojskowych zrodził się w 1999 r. Inicjatywę wicedyrektora Janusza Kwołka poparł ówczesny dyrektor szkoły mgr inż. Stanisław Gwizdak. W efekcie w 2000 r. powstała klasa o profilu wojskowym w Liceum Zawodowym w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych. Decyzją dowódcy Wojsk Lądowych jednostką patronacką został 1. batalion 21. Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa. W następnych latach powstały klasy w Liceum Ogólnokształcącym i Technikum Informatycznym i Teleinformatycznym. Od 2010 r. rozpoczęła działalność klasa policyjna.

Tradycją stało się, że kadeci pierwszych roczników składają uroczystą przysięgę, wzorowaną na przysiędze wojskowej. Kapelanem klas wojskowych został ks. Marian Homa, który do dnia dzisiejszego opiekuje się młodzieżą. Dwie pierwsze przysięgi odbyły się w szkole, następna na dziedzińcu Zamku w Łańcucie, a kolejne – na łańcuckim Rynku.

Uczniowie klas wojskowych realizują program obejmujący: szkolenie taktyczne, strzeleckie, pierwszą pomoc medyczną, musztrę, terenoznawstwo i topografię wojskową, szkolenie inżynieryjno-saperskie, sporty walki i krav-mage, pływanie, szkolenie chemiczne. Część zajęć programowych prowadzą żołnierze 1. batalionu. Odbywają się one także na terenie jednostki wojskowej i na poligonie w Trzciancu. Organizowane są też kursy skoczków spadochronowych, nurkowania, instruktora strzelectwa sportowego. Obowiązkowe zajęcia strzeleckie obejmują: strzelanie z broni pneumatycznej, sportowej oraz wojskowej.

Zgodnie z regulaminem stopni kadeckich awanse przyznaje się co semestr. Uczniowie, którzy osiągają średnią ocen co najmniej 4,0, wzorową frekwencję oraz wyróżniającą postawę uzyskują awans na wyższy stopień. Od 2008 r. najlepsi uczniowie klas wojskowych wyróżniani są tytułem „Wzorowego Kadeta”. Wyróżnienia mają trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty.

W ramach wolontariatu uczniowie szkoły uczestniczą w przedsięwzięciach na rzecz środowiska: prowadzą zajęcia dla młodzieży niepełnosprawnej, organizują imprezy okolicznościowe dla dzieci z przedszkoli i szkół, współpracują z Domem Pomocy Społecznej oraz Caritasem. Dowódca 21. Brygady Strzelców Podhalańskich Janusz Bronowicz wyróżnił szkołę statuetką Honorowego Podhalańczyka.

Od lewej w pierwszym szeregu: Alan Ćwikła, Patryk Tołoczyński, Patryk Niezgoda, Daniel Balandyk, Daniel Krynicki, Hubert Krawiec, Krystian Cholewa, Przemysław Pyda; od lewej w drugim szeregu: Michał Sobek, Albert Socha, Krzysztof Łaciński, Patryk Czerniec, Paweł Tendaj, Przemysław Ruszel, Bartłomiej Woś

Podlaskie

XIV Liceum Ogólnokształcące im. Ryszarda Kaczorowskiego w Białymstoku

Liceum wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 9 w Białymstoku. Zaszczytne imię ostatniego prezydenta II Rzeczypospolitej szkoła nosi od listopada 2010 r. Na bazie porozumień o współpracy podpisanych ze służbami mundurowymi liceum prowadzi klasy mundurowe: służby granicznej, służby w Policji oraz bezpieczeństwa narodowego.

Zajęcia dodatkowe prowadzą funkcjonariusze poszczególnych formacji mundurowych. Młodzież bierze udział w obozach organizowanych w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie, zajęciach na strzelnicy sportowej, a także lekcjach nauki pływania. Oferta edukacyjna cieszy się stale rosnącym zainteresowaniem absolwentów szkół gimnazjalnych Białegostoku i województwa podlaskiego.

Od lewej na górze: Mateusz Zaniewski, Kamil Kolesiński, Rafał Gienusz, Piotr Kuźbiel, Kamil Milek, Karol Kakareko; na dole – dowódca drużyny Ernest Milewski, Aneta Dąbrowska, Agnieszka Niedziółko, Karolina Szubzda, Magdalena Wiercińska, Paulina Kijewska, Karolina Czaban i opiekun drużyny mjr rez. SG Krzysztof Strankowski

Pomorskie

XII Liceum Ogólnokształcące w Gdyni

Szkoła powołana w 1993 r. wchodzi w skład Zespołu Szkół Mechanicznych im. inż. Tadeusza Wendy. W 2000 r. w ramach innowacji pedagogicznej utworzono eksperymentalną klasę wojskową. Uczniowie klasy mundurowej biorą udział w szkoleniu o charakterze wojskowym, zajęciach survivalowych, doskonalą praktyczne umiejętności w zakresie ratownictwa medycznego oraz biorą udział w zajęciach strzeleckich. Klasa przygotowuje do studiów wojskowych i policyjnych oraz do dalszej edukacji związanej z pracą w służbach mundurowych.

W XII LO jest jeszcze klasa o profilu psychologicznym. Warto też dodać, że Zespół Szkół Mechanicznych im. inż. Tadeusza Wendy jest najstarszą szkołą techniczną w Gdyni, szkołą z ogromnymi tradycjami sięgającymi jeszcze czasów sprzed wybuchu II wojny światowej, powstałą w 1929 r.

Tylny rząd od lewej: Rafał Miłosz- opiekun-wicedyrektor, Sebastian Żołnowski, Bartosz Wójcik, Gracjan Nadolski, Patryk Roznerski, Jakub Majrowski;
Pierwszy rząd od lewej: Patryk Sendeki, Izabela Syta, Karolina Pałasz, Lidia Stachecka, Patryk Wyszyński, Martyna Kędzierska, Kamila Dampc

Śląskie

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Wojkowicach

ZSOiT to Liceum Ogólnokształcące, w którym powołano do życia klasy mundurowe oraz Technikum Architektury Krajobrazu. Liceum to szkoła z tradycjami (rok założenia 1948), jedna z pierwszych w Polsce na terenach wiejskich. Obecnie nowoczesny ośrodek nauki w dawnych murach, wybudowany na „Sowiej Górze” przez mieszkańców Wojkowic – Żychlic. Szkoła otrzymała Certyfikat Jakości „Szkoła Przedsiębiorczości” nadawany przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Licealiści mogą wybierać klasy kierunkowe: pożarniczy z modułem przyrodniczym, policyjno – prawny oraz humanistyczny z modułem dziennikarskim, w tym dziennikarstwo ekonomiczne i sportowe.

„Gramy w jednej drużynie”... to tegoroczna dewiza szkoły.

Przygotowanie do służby w policji i straży wpisane jest w dwa odrębne programy orientacji zawodowej liceum. Wspólne dla obu kierunków to edukacja obywatelska w wielu wymiarach, np. prowadzenie dużych kampanii społecznych, takich jak: „Uczymy ratować ludzkie zdrowie i życie” adresowanej do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i osób starszych oraz możliwość uprawiania przez uczniów – z sukcesem – różnych dyscyplin sportowych, w tym sportów militarnych (strzelectwo, samoobrona).

Uczniowie klas pożarniczych uczestniczą w ćwiczeniach poligonowych na terenie OSP Wojkowice – Żychlice, dodatkowych zajęciach sportowych, przygotowujących do testów sprawnościowych do szkół pożarniczych, szkoleniach z zakresu ratownictwa medycznego, lekcjach poglądowych w Centralnym Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach oraz w szkoleniach w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie.

Uczniowie klas policyjnych biorą udział w zajęciach realizowanych w szkołach wyższych i instytucjach związanych z pracą policji: lekcjach poglądowych w KPP w Będzinie, zajęciach w Szkole Policji w Katowicach (która objęła patronatem klasy policyjne LO w Wojkowicach), posiedzeniach Sądu Rejonowego w Będzinie, lekcjach poglądowych na temat sposobu funkcjonowania służb penitencjarnych (Zakład Karny w Wojkowicach) oraz pracy Straży Granicznej (Port Lotniczy w Katowicach – Pyrzowicach).

Uczniowie klas pożarniczych i policyjnych uczestniczą w zintegrowanym szkoleniu poligonowym, należą do Szkolnej Drużyny WOPR oraz Sekcji Nurkowej LO, które ułatwiają zdobycie kwalifikacji przydatnych w służbie w straży i policji. Są także mocno zaangażowani w pracę Szkolnego Centrum Wolontariatu i na co dzień mogą korzystać ze Szkolnego Ośrodka Kariery.

Górny rząd od lewej: Paweł Porębski, Mateusz Waida, Michał Niedbała (opiekun), Mateusz Gwizd, Daniel Wojniłowicz, Wiktoria Wołc, Mateusz Kibel. Dolny rząd od lewej: Paweł Zera, Robert Wieczorek, Łukasz Próba, Martin Saeger, Ewelina Jakóbczyk, Malwina Sobala, Patryk Komandera

Świętokrzyskie

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach

ZDZ w Kielcach jest wiodącą instytucją szkoleniową w regionie. Na rynku usług oświatowych działa nieprzerwanie od 65 lat. W tym okresie przeszkolił ponad milion osób. Szkoły ZDZ ukończyło 35 tys. absolwentów. Kielecki Zakład należy do Związku ZDZ zrzeszającego 24 placówki. Razem tworzą sieć edukacyjną, wielokrotnie wyprzedzając konkurencję pod względem oferty, jakości, osiągnięć i doświadczenia.

Na ofertę edukacyjną składają się kursy i seminaria oraz szkoły dla młodzieży i dorosłych. Szkoły ZDZ w Kielcach oferują naukę w zawodach poszukiwanych na regionalnym rynku pracy. W ok. 90 placówkach kształcą się blisko 6 tys. uczniów i słuchaczy. Młodzież doskonali umiejętności podczas praktyk zawodowych w kraju i za granicą, m.in. we Włoszech, Niemczech i Hiszpanii. Nauka w kieleckim ZDZ umożliwia uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń oraz specjalistycznych uprawnień. Często jest to przepustka nie tylko na krajowy, ale również międzynarodowy rynek pracy.

Terenowe i specjalistyczne placówki szkoleniowe obejmują zasięgiem województwo świętokrzyskie, południową część Mazowsza oraz powiat miechowski w województwie małopolskim, które dysponują 17 własnymi obiektami dydaktycznymi z 230 salami wykładowymi i pracowniami (fryzjerskimi, gastronomicznymi, językowymi, komputerowymi, kosmetycznymi, multimedialnymi oraz spawalniczymi). Docelowo edukacyjnych uczniowie i słuchacze mają m.in. ponad 670 zestawów komputerowych.

W 2009 r. ukończona została modernizacja budynku przy ul. Śląskiej w Kielcach, gdzie przeniesione zostało biuro Zakładu. W kolejnych latach oddano do użytku nowoczesne budynki dydaktyczne w Kielcach, przy ul. Paderewskiego 55, Jędrzejowie, Busku-Zdroju i Starachowicach. Rosnąca każdego roku liczba słuchaczy szkoleń i uczniów jest obiektywnym dowodem wysokiej jakości świadczonych usług.

Od lewej: dowódca pododdziału Tomasz Miszczyk, Maciej Wrona, Krzysztof Jakubowski, Sebastian Stępień, Patryk Drej, Maciej Foltyn, Karol Chrabąszcz, Kamil Kowalski, Rafał Pałyś, Ernest Jagodziński, Damian Pach, Martyna Kubasiak, Marta Borek, opiekun Tomasz Kot

Wielkopolskie

Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie

Szkoła z ponad 90-letnią tradycją, nowoczesna i ciągle rozwijająca się. Corocznie w murach szkoły uczy się ponad 1300 młodych mieszkańców Ziemi Konińskiej. W skład Zespołu Szkół wchodzi: Technikum, Liceum Ogólnokształcące i Zasadnicza Szkoła Zawodowa z oddziałami integracyjnymi.

„Kopernik” jest największą szkołą w regionie. Od 2009 r. posiada certyfikat systemu zarządzania jakością ISO, tytuły „Szkoła odkrywcy talentów”, „Bezpieczna Szkoła”. Prężnie działa samofinansujący się samorząd uczniowski. Od wielu lat szkoła ma najwyższą w mieście liczbę kandydatów do klas pierwszych. Szczególnie popularne kierunki to: klasa Technikum Informatycznego o profilu wojskowym, Liceum Ogólnokształcące o profilu ratowniczo-medycznym, Zasadnicza Szkoła Zawodowa – profil fryzjerski.

Od lewej: opiekun Dariusz Paździoch, dowódca Marta Tomalak; stoją: Krzysztof Fryza, Krzysztof Wstawski, Marcin Marucha, Norbert Woźniak, Kamil Nowak, Szymon Blicharski; klęczą: Damian Sipa, Adrian Kałużyński, Magdalena Piskorz, Sandra Oblizajek, Bartosz Marczewski, Łukasz Czerniejewski

Zachodniopomorskie

Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej w Szczecinie

Historia szkoły sięga lat czterdziestych ubiegłego wieku, natomiast klasa mundurowa istnieje od września 2012 r. i jest pierwszą klasą technikum o specjalności technik informatyk. To jedyna tego typu placówka w Szczecinie. W klasie jest 35 uczniów, w tym 11 dziewcząt.

Klasę wojskową ZCEMiP swym patronatem objął 12. Batalion Dowodzenia Ułanów Podolskich. Uczniowie odbywają lekcje w budynku szkoły przy ul. Hożej, natomiast zajęcia wojskowe organizowane są na terenie koszar batalionu. W programie są także dodatkowe kursy i szkolenia, m.in. ratownika medycznego, ratownika WOPR, jazdy konnej, prawa jazdy, wycieczki zwłaszcza do miejsc pamięci narodowej i czołowych jednostek wojskowych w kraju. Dotychczas młodzi ludzie odwiedzili Cedynię, Siekierki i Gozdowice poznając najbliższe miejsca zwycięstwa wojów Mieszka I oraz historię forsowania Odry przez I Armię Wojska Polskiego.

Od lewej: Mateusz Czechowski (stoi), siedzą – Kinga Adasiak, Patrycja Matalewska, Adam Baran, wychowawca mjr rez. Dariusz Woźniak, Marek Mirkiewicz, Radosław Gil, Patrycja Żak, Daniel Stępień (stoi); w górnym rzędzie: Natalia Kaszczyńska, Arkadiusz Józefowicz, Krystian Jaranowski, Jordan Ekiert, Sebastian Majkowski, Aleksandra Krych

Małopolskie

Zespół Szkół nr 2 im. Sybiraków w Nowym Sączu

Placówka powstała w 1983 r. jako Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w budynku Szkoły Podstawowej nr 9 im. T. Kościuszki, z biegiem lat, w 1999 r. przekształcona w Zespół Szkół nr 2 z nową siedzibą przy ul. Podhalańskiej 38. Od kwietnia 2002 r. nosi imię Sybiraków. Dyrektorem jest Antonina Dzikowska.

W skład Zespołu wchodzi IX LO, Technikum nr 2 (technik ekonomista, technik obsługi ruchu turystycznego), ZSZ nr 2, LO dla dorosłych (zaoczne). Od kilkunastu lat szkoła współpracuje ze Związkiem Sybiraków i Związkiem Strzeleckim. W Izbie Pamięci gromadzi przekazane przez Sybiraków dokumenty, pamiątki, fotografie. Corocznie uczestniczy w Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru w Białymstoku, którego pomysłodawcą był Sybirak, poeta, twórca teatru „Rampa”, Marian Jonkajtys. Organizuje programy, konkursy, spotkania związane z patronem, biorąc aktywny udział w „żywych lekcjach historii”, przeprowadzając w ramach kwietniowego święta szkoły ulicami miasta Nowosądecki Marsz Pamięci Sybiraków, połączony z apelem poległych. W 2007 r. powołała Stowarzyszenie Pamięci Polskiego Sybiru, jako organizację wspierającą Sybiraków i ich działania.

Ponadto szkoła współpracuje z PTTK „Beskid”, z Komisją Integracji PTTK, co wiąże się z istnieniem klas integracyjnych. Działa też Klub Młodego Europejczyka, realizując wiele ciekawych zadań m.in. Dzień Europy dla mieszkańców Nowego Sącza. Uczniowie wraz z nauczycielami realizują wiele ciekawych zadań, wyjeżdżają na obozy sprawnościowe, biorą udział w konkursach, zawodach, akcjach charytatywnych, wydają gazetkę „Carpe diem”, współpracują i wspomagają placówki misyjne w Angarsku i Czicie na dalekiej Syberii, założone przez siostry ze Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP w Starej Wsi koło Brzozowa.

Od lewej w pierwszym szeregu: Joanna Dubiel, Anna Sekuła, Konrad Tokarczyk, Adam Baran, Kamil Stanek, Bartłomiej Leśniak, Mateusz Osuch (kapitan zespołu); w drugim szeregu: Sławomir Szczerkowski (opiekun zespołu), Kamil Tokarczyk, Marcin Olchawa, Tomasz Mos, Przemysław Kasprzak, Maciej Gołyźniak, Kamil Trojan

Od 2010 r. „Sybiracy” należą do grona Szkół Stowarzyszonych UNESCO, co związane jest z wieloma działaniami na rzecz tolerancji, poszanowania praw człowieka i działaniami wolontariatu. Posiadają certyfikat „Szkoły z Klasą”, uczestniczą w programie „Szkoła Dialogu” mającym na celu poszerzenie wiedzy o Żydach polskich. W 2011 r. byli organizatorami I Ogólnopolskiego Zjazdu Szkół noszących imię Sybiraków. To ważne wydarzenie kontynuowane jest przez szkoły „Sybiraków” w Polsce.

Klasy wojskowe

W 2005 r. uruchomiono klasy licealne z innowacją pedagogiczną przysposobienie wojskowe. Uczniowie tych klas zdobywają umiejętności wojskowe, sprawność fizyczną i przygotowanie do służby w formacjach mundurowych. Zostają przyjęci w szeregi Związku Strzeleckiego „Strzelec”. Młodzież klas wojskowych zajmowała pierwsze miejsca w zawodach strzeleckich „Srebrne muszkiety” oraz w konkursach historycznych o Powstaniu Styczniowym w Sandomierzu, dwukrotnie zdobyła mistrzostwo Małopolski w sportach obronnych „Sprawni jak żołnierze”. Odnosiła liczne sukcesy w zawodach sportowo-obronnych „Harnaś” w Tyńbarku. Pełniła rolę przy trumnach pary prezydenckiej na placu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie. Co roku organizowany jest Rajd Szlakiem Partyzantów „Tatara”. Drużyny rywalizują ze sobą w konkurencjach takich jak: marszobieg, test wiedzy o „Tatarze” i Pieninach, strzelanie z karabinka pneumatycznego oraz na symulatorze laser shot, pierwsza pomoc i logistyka.

Dąb Pamięci

23 kwietnia 2012 r. przy szkole posadzono „Dąb Pamięci” poświęcony por. Tadeuszowi Malinowskiemu, który w kwietniu 1940 r. został zamordowany przez NKWD w Katyniu. Drzewko posadzili wiceprezydent Bożena Jawor, dyrektor szkoły Antonina Dzikowska oraz Ireneusz Tomkiewicz, krewny oficera.

Mistrzowie Małopolski

11 maja 2012 r. szkoła zorganizowała I Małopolski Przegląd Musztry Klas Mundurowych. Prezentacje odbyły się na płycie rynku przed sądeckim ratuszem. Drużyna ze szkoły Sybiraków zdobyła mistrzostwo Małopolski w trzech kategoriach: programu obowiązkowego i dowolnego oraz Grand Prix Przeglądu.

Jednostka Strzelecka 2006 Nowy Sącz Związku Strzeleckiego „Strzelec”

Współczesny Związek Strzelecki – reaktywowany po zmianach ustrojowych na początku lat dziewięćdziesiątych – nawiązuje wprost do tradycji przedwojennego oręża polskiego, upowszechnianego przez „Strzelca” Józefa Piłsudskiego z 1910 r.

I wtedy i dziś Związek Strzelecki zrzeszał kwiat młodzieży polskiej. Organizacja stawia swoim członkom wysokie wymagania, pamiętając o słowach Marszałka: *„Każdy może zostać do nas przyjęty, lecz nie każdy może wśród nas pozostać”*.

„Strzelec” jest organizacją proobronną i patriotyczną pod patronatem MON i Szefa Sztabu Generalnego WP, skupia młodzież spragnioną przygody, niestandardowych zajęć, lubiącą mundur i wojsko. W Nowym Sączu odrodził się w 1991 r. dzięki pierwszemu dowódcy Januszowi Szczerkowskiemu, byłemu żołnierzowi Armii Krajowej, członkowi Szarych Szeregów i przedwojennemu harcerzowi. W ciągu miesiąca skupił on wokół siebie ok. 40 członków, w następnym miesiącu było ich już stu. Z biegiem lat następcą J. Szczerkowskiego (zmarł 2 grudnia 1995 r.) została jego żona, st. insp ZS Gabriela Wil-Szczerkowska (obecnie dowódca nowosądeckiej jednostki), jedyna kobieta w kraju zajmująca stanowisko dowódcze w Związku Strzeleckim.

W tym okresie wyremontowano bazę szkoleniową w Porębie Małej, gdzie znajdowała się świetlica i magazyn. Praca strzelców była widoczna również poprzez sukcesy odnoszone w różnego typu zawodach i marszobiegach. Na początku XXI w. współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną z Niskowej zaowocowała powołaniem pododdziału, który brał czynny udział w akcjach ratowniczych podczas katastrofalnej powodzi, niosąc pomoc przez 24 godziny non stop przez trzy doby, budząc uznanie i sympatię ludności. Rok później z podobną pomocą pospieszył kolejny pododdział utworzony w Zespole Szkół w Muszynie-Złockiem. Związek Strzelecki pozostaje w stałym kontakcie z wydziałami zarządzania kryzysowego miasta i powiatu.

W 2009 r. Jednostkę Strzelecką 2006 wizytował minister Aleksander Szczygło, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Wizytacja została przeprowadzona na Przehybie podczas unitarnego obozu szkoleniowego.

Nowosądecki „Strzelec” współpracuje od 21 lat z Karpackim Oddziałem Straży Granicznej m.in. w zakresie szkolenia liniowego i pierwszej pomocy, zajęć survivalowych, pokazów walki wręcz. Nowosądeccy strzelcy zabezpieczali obchody Święta Wojska Polskiego na festynie w Łazienkach oraz w Muzeum Wojska Polskiego w stolicy. W marcu 2010 r. uczestniczyli w inauguracji setnej rocznicy obchodów Ruchu Strzeleckiego w Pałacu Prezydenckim z udziałem Lecha Kaczyńskiego. Po katastrofie smoleńskiej strzelcy z Nowego Sącza pojechali także na uroczystości żałobne pary prezydenckiej.

17 czerwca 2011 r. ks. prałat Stanisław Czachor poświęcił sztandar nowosądeckiej jednostki ufundowany przez prezydenta Ryszarda Nowaka.

„Strzelec” – odwołując się do takich wartości jak: Bóg, Honor, Ojczyzna – bierze udział we wszystkich obchodach świąt państwowych. Jednostka wystawia pluton honorowy, wspomaga kombatantów pomagając nosić sztandary, pełni warty przy miejscach pamięci narodowej. Zdarza się, że na obchodach państwowych strzelcy zastępują Straż Graniczną. Uczestniczą w

Nowosądeckim Marszu Pamięci Sybiraków i obchodach rocznicy 1. Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej. Angażują się w akcje charytatywne: Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, Pola Nadziei, kwesty na rzecz odnowy zabytkowych nekropoli, honorowe krwiodawstwo.

W maju 2010 r. „Strzelec” otrzymał nagrodę prezydenta Nowego Sącza dla najlepiej działającej organizacji pozarządowej. – *Zawsze możemy na nich liczyć, jak za naciśnięciem czarodziejskiego guzika zjawiają się tam, gdzie są potrzebni* – powiedziała wówczas wiceprezydent Bożena Jawor.

Przy współpracy ze „Strzelcem” we wrześniu 2005 r. w Zespole Szkół nr 2 im. Sybiraków powstała pierwsza klasa wojskowa, w latach następnych – kolejne.

Sztandar od kombatantów

11 listopada 2010 r. Sławomir Szczerkowski, dowódca Śląsko-Małopolskiego Okręgu Strzeleckiego odebrał z rąk kombatantów sztandar Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy 1. Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej. Obecni na uroczystości kombatanci Leopold Lachowski i Jan Mazanec przypomnieli, że oni przed wojną też należeli do Związku Strzeleckiego: – *Jesteśmy dumni, że kontynuujecie tę piękną tradycję*”.

Od lat głównym motorem napędowym nowosądeckiego „Strzelca” jest inspektor Sławomir Szczerkowski, pełniący także funkcję pierwszego zastępcy komendanta głównego Związku Strzeleckiego.

Historia Związku Strzeleckiego

Powstania Związku związane była z powołaniem z inicjatywy Józefa Piłsudskiego na terenie Galicji w 1908 r. Związku Walki Czynnej (ZWC), którego podstawowym celem było przygotowanie kadr na potrzeby przyszłego powstania zbrojnego przeciw Rosji i wywalczenie niepodległości Polski. Konspiracyjne w swoim charakterze działania ZWC zostały rozszerzone w 1910 r. o powołany legalnie we Lwowie Związek Strzelecki, którego powstanie uznane jest za początek ruchu strzeleckiego.

W 1912 r. powstała we Lwowie Polska Federacja Strzelecka, której zadaniem była intensyfikacja rozwoju ruchu i ujednoczenie kierownictwa organizacji strzeleckich. W tym samym okresie powstał też „Strzelec” w Krakowie. Do lata 1914 r. w szeregach Związków Strzeleckich znalazło się ponad 7,5 tysiąca strzelców, którzy byli przeszkoleni w zakresie wojskowym.

W okresie I wojny światowej (1914–1918) szeregowi strzelcy i kadra strzelecka stanowili podstawę kadrową pierwszych regularnych polskich ochotniczych oddziałów wojskowych Legionów Polskich oraz konspiracyjnej Polskiej Organizacji Wojskowej (POW).

Po odzyskaniu niepodległości kontynuowano tradycje ruchu strzeleckiego powołując do życia w sierpniu 1919 r. za aprobatą marszałka Józefa Piłsudskiego Związek Strzelecki, który wkrótce stał się najważniejszą organizacją paramilitarną w odrodzonej Rzeczypospolitej. Głównym celem działalności Związku było szkolenie wojskowe młodzieży, a także prowadzenie pracy wychowawczej w celu kształtowania świadomości obywatelskich. Działalność Związku Strzeleckiego miała charakter ogólnopolski i szeroki zasięg społeczny, w 1939 r. liczył on około 500 tysięcy członków w ponad 4 tysiącach oddziałów strzeleckich.

W czasie II wojny światowej strzelcy w składzie jednostek Wojska Polskiego i batalionów Obrony Narodowej uczestniczyli w wojnie obronnej 1939 roku, a także na innych frontach, na których walczyły Polskie Siły Zbrojne. Na terenie okupowanej Polski działali w szeregach konspiracji niepodległościowej tworząc Organizację Orła Białego, która następnie w całości weszła w skład ZWZ – AK. Wychowankowie i kadra Związku Strzeleckiego z bronią w rękę wystąpili również przeciwko rządowi komunistycznym w Polsce w latach 1945 – 53. Z chwilą objęcia władzy przez komunistów w Polsce Związek Strzelecki został zdelegalizowany.

Ruch strzelecki odrodził się dopiero pod koniec lat osiemdziesiątych, kiedy w 1988 r., przy Konfederacji Polskiej Niepodległej powołano nieformalnie Związek „Strzelecki”. 30 czerwca 1990 r. w oparciu o nową ustawę o stowarzyszeniach zarejestrowano „Strzelca” – organizację społeczno-wychowawczą, która w 1991 r. zmieniła nazwę na Związek Strzelecki „Strzelec”. Obecnie na terenie Rzeczypospolitej działa kilka stowarzyszeń strzeleckich nawiązujących do tradycji Związku Strzeleckiego.

Związek posiada Komendę Główną znajdującą się w Warszawie oraz jednostki strzeleckie rozmieszczone na terenie Polski. Godłem Związku Strzeleckiego jest orzeł w koronie zamkniętej z krzyżem, z literą „S” zamieszczoną w tarczy amazonek.

Marszałek Józef Piłsudski w Nowym Sączu, 1921 r.

Dom Strzelecki, poświęcenie kamienia węgielnego, październik 1935 r.

W Nowym Sączu...

W Nowym Sączu po odzyskaniu niepodległości na rzecz wychowania patriotycznego i fizycznego działał reaktywowany Związek Strzelecki, inicjując budowę kortu tenisowego, urządzając ślizgawki oraz organizując cieszące się dużą frekwencją zawody narciarskie i strzeleckie, a także bokserskie. Piłkarze Strzelca występowali w rozgrywkach ligowych klasy „B”. Najpoważniejszym sukcesem było wicemistrzostwo Związków Strzeleckich w Polsce, zdobyte w narciarstwie (1933).

W październiku 1935 r. dla uczczenia pamięci gen. Bronisława Pierackiego przy al. Wolności wmurowano kamień węgielny pod budowę Domu Strzeleckiego, który po oddaniu do użytku i poświęceniu w 1937 r. przekazano Związkowi Strzeleckiemu i Związkowi Legionistów Polskich.

Związek Strzelecki, oddział kobiecy, 1938 r.

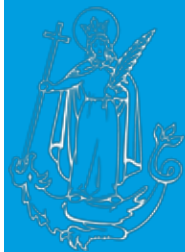
Wioślarze i KS Strzelec

Sandecja - Strzelecki Nowy Sącz, 1934 r.

Sportowcy Związku Strzeleckiego w N. Sączu, 1935 r.

Nowy Sącz

W listopadzie 2006 r., Nowy Sącz znalazł się w gronie miast, które zostały uwiecznione na monetach. Narodowy Bank Polski wyemitował dwuzłotówkę z wizerunkiem sądeckiego Ratusza. Jest jedną z 32, jakie ukazały się w serii „Historyczne miasta Polski”. Kryterium wyróżnienia był wyjątkowy wkład w rozwój regionów i państwowości Polski. Emisja weszła do obiegu w 714. rocznicę lokacji Nowego Sącza.

Król Wacław II Czeski przyznał miastu w akcie lokacyjnym prawo bicia własnej monety. Dopiero w 1967 roku odkrycie skarbu - średniowiecznych monet - w Przyłuku koło Jędrzejowa, pozwoliło zobaczyć brakteaty (monety) bite przez Nowy Sącz w wiekach średnich.

Wiekowy Nowy Sącz

Miasto nie konkuruje z większym, metropolitarnym i starszym o 35 lat Krakowem, ale tak jak było przez wieki, jest znaczącym ośrodkiem administracyjnym, edukacyjnym, kulturowym i społecznym w subregionie.

Bazylika sięgająca swoimi korzeniami wieków średnich, pozostałości zamku pamiętającego niejedną ważną epizod historyczny z dziejów Polski, secesyjny ratusz i otoczenie promenady na Jagiellońskiej, Sądecki Park Etnograficzny z domostwami jakby

żywcem przeniesionymi ze świata naszych przadków - z jednej strony, a nowoczesna hala sportowo-widowiskowa z efektowną ścianą wspinaczkową, kryta pływalnia, Miasteczko Galicyjskie – nowość i przełom w tradycyjnej sztuce skansenowego prezentowania zabytków, znane w kraju i poza jego granicami „tygrysy” sądeckiego i polskiego biznesu firmy: „Koral”, „Konspol”, „Fakro”, „Wiśniowski”, „Prospona” - z drugiej, to niemal podręcznikowy przykład uzupełniania się wiekowej tradycji i współczesności Nowego Sącza.

Miasto założone przez króla Wacława II Czeskiego w 1292 r. w widłach rzek Dunajca i Kamienicy szybko stało się ważnym ośrodkiem handlu i rzemiosła na „szlaku węgierskim” w Małopolsce. Na sądeckim zamku Władysław Jagiełło z księciem litewskim Witoldem przygotowali plan bitwy pod Grunwaldem. Swoich synów kształcił tu - pod okiem Jana

Długosza i Kallimacha - Kazimierz Jagiellończyk. Podczas „potopu szwedzkiego” zbrojne wystąpienie sądeczan w grudniu 1655 r., 13 dni przed uwolnieniem Częstochowy, zapoczątkowało wyzwalanie całego kraju.

Po latach zastoju, w XVII i XVIII w., miasto zyskało na znaczeniu z chwilą budowy linii kolejowej i Warsztatów Kolejowych (1876 r.).

Perełką Nowego Sącza, która ponownie odzyskuje swój blask jest nowosądecki rynek. Po krakowskim - największy w Małopolsce. Urokliwie kamieniczki - a jest ich 30 - powstały w XVIII i XIX wieku. W najstarszych zachowały się gotyckie elementy: portale piwniczne i sienie. Kiedyś wjeżdżało się w nie wozami pełnymi towarów sprowadzanych m.in. z Węgier czy północy Polski.

Centralnym punktem na Rynku jest ratusz. Powstał, po całkowitym spaleniu się poprzednika w wielkim pożarze miasta, w ostatnich latach XIX wieku. Eklektyczny, z wieżą zegarową i zegarem zakupionym przez miasto w czeskiej Pradze, odmierza sądeczanom czas od ponad 100 lat. Pięknie prezentują się odrestaurowane neobarokowe i neorenesansowe wnętrza, na czele z reprezentacyjną salą nazwaną imieniem starosty sądeckiego, marszałka Sejmu Wielkiego, współtwórcy Konstytucji 3 Maja - Stanisława Małachowskiego, który wpisał się w dzieje miasta złotymi zgłoskami.

Szeroko otwarte są tu obiekty sportowe, gruntownie w ostatnich latach zmodernizowane i rozbudowane. W pełnowymiarowych halach można praktycznie przeprowadzać imprezy rangi krajowej i europejskiej. Można skorzystać z krytej pływalni, hali sportowo-widowiskowej z zapleczem,

ściany wspinaczkowej (wys. 14 m, szer. 20, przewieszenie max. 6 m), sztucznego lodowiska, grotty solnej, siłowni, gabinetów odnowy biologicznej, kortów tenisowych.

Nowy Sącz jest bramą Sądeczyny. Ledwie parę kroków od miasta leżą: Stary Sącz - miasto św. Kingi, i siostr klarysek, Rytró, Piwniczna, Muszyna i perła w koronie polskich uzdrowisk - Krynica. Zachwalać ich nie trzeba, są marką same dla siebie. Konsekwentnie, krok po kroku, wzbogacają się o nową infrastrukturę, by dać gościom ofertę na najlepszym i najwyższym poziomie.

Zimą okolice Nowego Sącza stały się prawdziwą stacją narciarską: Rytró, Wierchomla, Krynica z Jaworzyną Krynicką i Słotwinami - mnóstwem wyciągów i urodą miejsc - skutecznie rywalizują o narciarzy z Podhalem czy Beskidem Żywieckim.

Nowy Sącz staje się również jednym z ważniejszych - obok klasztoru ss. klarysek i grobu św. Kingi w Starym Sączu - miejsc pielgrzymkowych w diecezji tarnowskiej. Bazylika kolegiacka św. Małgorzaty warta jest zwiedzenia, jako jeden z najstarszych zabytków

miasta. Jest perłą architektury i sztuki ze względu na znajdujące się tu rzeźby i malowidła, późnorennesansowy ołtarz główny. Najstarszym malowidłem jest – odkryta na ścianie prezbiterium w latach siedemdziesiątych ub. wieku – gotycka polichromia z XIV wieku.

Sądecka fara nazywana jest też „górami Tabor”, ze względu na znajdujący się w głównym ołtarzu obraz Przemienienia Pańskiego z kręgu Veraikon, z XVI w. Przez wieki znajdował się w ołtarzu nawy bocznej, a na to eksponowane miejsce wprowadził go ówczesny metropolita krakowski – Karol Wojtyła.

Nowy Sącz słynął ze znakomitej kuchni. „Złota Patelnia” do dzisiaj dumnie wisi w restauracji „Panorama”. Dziś także bez problemów liczne restauracje zaspokoją najwybredniejsze gusta.

Nowy Sącz stawia na to, by być miastem szkół wyższych. W mieście działają dwie wyższe uczelnie: Wyższa Szkoła Biznesu – National Louis University i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Swoje filie mają tu krakowskie uczelnie.

Coraz większą atrakcją Nowego Sącza staje się Sądecki Park Etnograficzny działający w ramach Muzeum Okręgowego. Perłą przyciągającą gości, a także dla mieszkańców miasta jest rekonstrukcja dziewiętnastowiecznego Miasteczka Galicyjskiego, odtworzonego na podstawie starych planów, rycin i zachowanych rysunków małopolskich miasteczek, m.in: Starego Sącza, Lanckorony, Lipnicy Murowanej oraz rekonstrukcja zespołu zagród kolonistów niemieckich z przełomu XVIII i XIX w., wzorowanego na tych zachowanych do dzisiaj w nieodległych Gołkowicach wraz ze zbozem ewangelickim.

Publikację opracowali:

Jerzy Leśniak i Sławomir Sikora.

Fotografie: Jerzy Leśniak, Sławomir Sikora oraz arch. Zespołu Szkół nr 2 im. Sybiraków w Nowym Sączu, Związku Strzeleckiego „Strzelec” w Nowym Sączu i placówek uczestniczących w Przeglądzie.

Prawo strzeleckie

Członkiem „Strzelca” może być osoba, która ukończyła 16 rok życia oraz posiada odpowiednie kwalifikacje moralne i fizyczne.

Prawo strzeleckie Związku stanowi:

- Dobro i pomyślność Rzeczypospolitej Polskiej jest pierwszym i najwyższym prawem strzeleckim.
- Strzelec służy Rzeczypospolitej i jest dla Niej gotów do wszelkich poświęceń.
- Strzelec jest wzorowym obywatelem, a jeżeli zajdzie taka potrzeba – żołnierzem Rzeczypospolitej Polskiej.
- Strzelec jest człowiekiem honoru, charakteryzują go wysokie wartości moralne.
- Strzelec drogą szkolenia indywidualnego i zbiorowego kształtuje swoją osobowość i charakter, jest wytrwały, zdyscyplinowany, mężny, śmiały.
- Strzelec postępuje uczciwie wobec każdego człowieka, jest uczynny, koleżeński i ofiarny.
- Strzelec sumiennie wypełnia polecenia swych przełożonych i władz Związku, wkładając w ich wykonanie całą swoją inicjatywę.
- Strzelec czynem i zachowaniem popularyzuje w swym środowisku ideały braterstwa i służby.
- Strzelec działa w myśl ideałów strzeleckich, w duchu dyscypliny i porządku organizacyjnego.
- Strzelec nieustannie pogłębia swą wiedzę oraz doskonali sprawność fizyczną i umiejętności.

I Ogólnopolski Przegląd Musztry Klas Mundurowych odbywa się pod patronatem honorowym

Marka Sowy
Marszałka Województwa Małopolskiego

Przeładowi udzielili wsparcia i patronują również:

Ministerstwo
Obrony Narodowej

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Komendant Głównego Związku Strzeleckiego „Strzelec”

Komendant Karpackiego Oddziału Straży Granicznej

Małopolski Kurator Oświaty

Prezydent Miasta
Nowego Sącza

Starosta
Nowosądecki

Komendant
Miejski Policji

Komendant PSP
w Nowym Sączu

Organizatorzy

Zespół Szkół Nr 2
im. Sybiraków
w Nowym Sączu

ZS Strzelec O.S.W.
Nowy Sącz

Patron medialny

Na okładkach: musztra w wykonaniu kompanii reprezentacyjnej
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej